

Odgovor: Les za kurjavo in za stavbarstvo na suhem se seka vedno po zimi, in sicer od srede novembra do srede februarja. Vpliv lune na trpežnost lesa je vraža.

Vprašanje 70. Kedaj se režejo cepiči? (L. O. v C.)

Odgovor: Cepiči se režejo, kadar je drevesna rast pop olnoma ponehala in predno se prične pretakati sok. Ta čas je od meseca novembra do srede meseca marcija. Ob najsilnejšem mrazu pa ne priporočajo rezat cepičev, in zato velja pri vrtnarjih pravilo, da se pripravijo cepiči za zimsko cepljenje meseca novembra, za pomladansko pa meseca marcija.

Vprašanje 71. Moja kobila ima uže leto dni kraste v grivi, in sicer tam, koder se je kmad tišči. Poskušal sem odpraviti kraste z različnimi sredstvi, a brezuspešno. Izpiral sem jih z milnico in s karbolno vodo, mazal z maslom in kafro, a bilo je, kakor rečeno, vse zamanj. Če sem tudi kraste odpravil, čez osem dni so se zopet pokazale. Kmad ni temu vzrok, ker gledam, da je vedno mehkejši in dobro popravljen. Svetujte mi, kaj naj počnem? (M. P. v K. na Koroškem.)

Odgovor: Kobilu je kmad otiščal, kar se v zlic dobremu kmadu lahko zgodi, če mora žival ob dežji ali močno potna dlje časa težko voziti. Otiska, ki se je takrat naredila, pa je bila slabo zdravljena, naredile se so cevke (fisteln) v notranjih delih pod kožo, in dokler one ne bodo ozdravljene, toliko časa se bodo tudi kraste delale. Ako je res tako, za kar ne moremo biti porok, ker iz samega kratkega popisa se ne da taka bolezen natančno določiti, priporočamo Vam prav gorko, obrniti se do izkušenega živinozdravnika, ker le on je v stanu tako bolezen zdraviti.

Vprašanje 72. Pri nas imamo veliko malovrednih košenic, s slabo lego, poraščenih večidel z mahom, muljavo in čemeriko. Tudi je polno obraščenih mravljišč. Gnoja ali gnojnice ni mogoče na nje voziti, ker so preoddaljeni in imajo prestrme poti. Ali je mogoče te travnike kaj zboljšati, ker sedaj jih kositi niti vredno ni. Ali je mogoče iz živega apna doma napraviti sadro ali gips in kako? Ali bi živo apno kaj izdalo. Ali naj tudi s travnim semenom kaj posejemo? (G. T. v P.)

Odgovor: Brez gnoja se tudi Vaše košenice težko dajo zboljšati. Morda bi se dal kje v bližini napravljati vsaj mešanec (kompost), s katerim bi gnojili. Mravljišča je razkopati in dobljeno prst po rušinah razmetati, ker je mravljiška prst zelo gnojna. Mah se odpravi, če se košenice dobro prebraunajo, ako pa to ni mogoče zaradi kamenja ali česa drugega, treba pa rušine dobro postrgati z železnimi grabljami. Iz živega apna se ne more delati sadra, ker sadro je posebna rudnina. Živo apno t. j. njegova razpadla moka, je dobro gnojilo, zlasti, ker tudi zatira mah. Opomnimo pa, da apno ni gnojilo, samo na sebi, ampak le naredi, da se druge snovi poprej razkroje in gnoje, zato se po pognojenji z apnom pokaže res nekaj časa boljša rast, ki pa potem še bolj

poneha kakor poprej, ako se na drug način ne gnoji. Na pobranan in pognojen travnik ni napačno sejati kako travno seme, ki se potem podvleče.

Vprašanje 73. Imel sem vinograd, katerega sem z drevjem zasadil, a sedaj ga pa hočem tako le obdelovati: Po vrhu bodem raztresel gnoj ter je zakopal. Vsejal bodem oves in vmes pa travo. Svet je obrnen proti zapadu in nekaj visi, zemlja je rjava ilovica in zelo močna. Ali prav tako ravnam, kako seme naj sejem, in kje ga dobim? (F. R. v H.)

Odgovor: Gotovo prav ravnate. Ako iz katerega koli vzroka načete ravno trave, priporočamo Vam za popisani svet lucerno, ker ona Vam v globoki ilovnati zemlji lahko vztraja dalje nego deset let, ter Vam daje obilo košnje, zlasti če gnojite. Ako pa hočete narediti senožet, pa vzemite za eno oralo ta le semena: 1.2 $\frac{h}{g}$ švedske detelje, 1.2 $\frac{h}{g}$ bele detelje, 1.2 $\frac{h}{g}$ rumene detelje, 6 $\frac{h}{g}$ angleške pahovke, 3 $\frac{h}{g}$ francoske pahovke in 3 $\frac{h}{g}$ pasje trave, 3 $\frac{h}{g}$ senožetne bilnice, 6 $\frac{h}{g}$ latovke in 3 $\frac{h}{g}$ lisičjega repa. Seme Vam lahko priskrbi Josip Lenarčič na Vrhniki.

Podučne stvari.

Zemljepisni in narodopisni obrazi.

Nabral Fr. Jaroslav.

(Dalje.)

217.

Ismaila. Zabave mej vožnjo po železnici.

Pluli smo dalje. Visoki telegrafski koli, umetelno pritrjeni po nasipu, migali so mimo nas. Pri postaji kanturske se menja nekoliko okolica. Kentura je živo mestece. Dosta dobre so tu tri gostilnice s postrežbo francosko in angleško, in še posebej s postrežbo arabsko za karavane. V jezeru Balah ima kanal še vedno svojo dosedanjo širino, ali ko se zavije mej gore girseške, znatno se stisne. Stene so čedalje višje, pesek je rumen kakor zlato; to ti je prava barva severoafriške pustinje. Slednjič se stene začno umikati in kmalu smo v Ismaili.

Ismaila je taka kakor francosko topliško mesto. Prav očitna je letna palača podkraljeva, jednonadstropno poslopje, objeto z zelenjem; odmaknjena je dosta daleč od brega. Krasna je tudi Lessepsova vila, ki pa stoji bližje bregu. Elegantna in razsežna so tudi poslopja na železnični postaji za pristaniščem.

Kup Arabcev in zamorcev je stal in čakal tu. Eni so se nam ponujali za nosače, a eni so nam ponujali svoje z mehkiimi sedli osedlane osle za ježo. Vedli so se drugače, kakor nosači drugej; kakor da jih je opihala sapa nekake noblese, in tudi francoski govore za silo. Široki, ravni in lepi boulevard drži od pristanišča k kolodvoru. Dolg je samo deset minut, ali afriška vročina nam je ta kosec pota tako ogrela, da smo komaj dihali.

Nas je v noge peklo, a golonogi naši nosači so capljali za nami tako mirno, kakor da stopajo po mehkej travi.

Kolodvor je bil zaprt, nikjer žive duše. Pali smo pod verando najbližnje kavane, in tu so nam povedali, da pojde vlak na Suez čez jedno uro. Z verande se je lepo videlo po Ismaili. Povsodi je bilo, kakor da je mrtvo vse. V evropskem četvrtju so bila vsa okna dobro zaprta, nikjer ni bilo ugledati ne delavca pri delu, ne človeka na potu. Samo v sencah za hišami so se valjali umazani črnici. Zadaj v četvrtju arabskem, čegar hiše so zmašene s trstja in blata, ali pa s palmovega lesa, videli smo izpuščene konje in mezge, pa skoro golo deco, ki je sem in tje se podila.

Čez eno uro smo šli na kolodvor. Nikjer še žive duše. Še le potem, ko smo dolgo nabijali po vratih, odprl nam je star Arabec, in pokazal kot, kamor smo zložili svojo prtljago. Dalje se ni brigal za nas. Dve uri kasneje je prišel vlak kakor nam je bilo povedano Denarničar, štirinajstleten mladič, zmigaval je z rameni, ko smo ga hodili popraševati, zakaj ni vlaka. In ko je pridrdral, stal je 30 minut mesto 15. Pijani konduker Anglež, ker železnica je v angleških rokah, posadil nas je v kupé prvega razreda, namreč mene, mojega druga Pražana, nekega marseillskega trgovca, in nekega izredno dolgonogega Angleža, ki si je s trstikovim praporcem vedno muhe odganjal, in svoja dolga bedra vedno sem in tje prestavljal.

Kmalu je nastala strašna soparica v vagonu. Obrčali smo se sem in tje, presedali, ali vse nam ni pomagalo nič. Huda, zares huda je taka voznja. Kaj pomaga, če okna še tako dobro zadelaš proti solčni svetlobi, če je pa v vozu taka vročina, da bi se skuhal. Človeku se zdi, da sedi v razbeljenej peči. Tudi prahu se ne ubraniš, če še tako zapiraš okna. Vse ti zaškriplje pod nogama, ko stopiš v vagon, kamor sedeš, čutiš neprijetni prah, oči te skelé, in po nosu te srbi.

Privozili smo k drugej postaji, in vlak je obstal. Ker je poslopje kolodvorsko bilo ta čas v senci, odprli smo okna na to stran. Trop dece se je vsul z dolgovratnimi prstenimi vrči okrog voz. Malo v stran je bilo več Arabcev; eni so sedeli, eni so stali. To so bili močni ljudje; zaviti so bili v modro obleko, samo črni vrat in prsi so jim bile gole. Pokriti so bili z malimi, okroglimi kapami od velbledje dlake, eni pa z belimi turbani, kakor se navadno pokrivajo felahi sirski, palestinski in egipetski. Pijani konduker je bil koj pri njih. Segali so si v roke in se tolkli po ramah.

(Dalje prihodnjič.)

Politične stvari.

Deželni odbor.

Nemška Loka, 50 % na neposrednje davke za občinske in stvarne šolske potrebščine.

Mokronog, na neposrednje davke, α 12 % po

vsej občini za občinske in farne potrebščine; *b* po vsem v Mokronog všolanem delu občine 10 % za stvarne šolske potrebščine in za razširjavo šole; *c* po vsem v Tržiše všolanem delu občine in od vsih onih, ki imajo v tem delu občine kako posestvo po 29 % za zgradbo šole v Tržiši.

Trebelno, na neposrednje davke, 22 % za občinske in 10 % za stvarne šolske potrebščine.

Preddvor, na neposrednje davke, α po vseh v Goriče vfaranih vaseh 15 % za šolske in 5 % za občinske potrebščine; *b* po vseh v Preddvor vfaranih vaseh 5 % za šolske in 5 % za občinske potrebščine, 10 % za razširjavo šole v Preddvoru in $7\frac{1}{2}$ % za cerkovnikovo hišo v Preddvoru.

Polhov Gradec, 20 % na neposrednje davke po davčni občini Babnagora za pokopališče v Dvoru.

Zagorje v Litijskem okraji, 29 % na neposrednje davke za občinske in šolske potrebščine in za različna dela pri farni cerkvi v Zagorji v Poplicah plačala bode le 9 % priklado za občinske potrebščine.)

Režiše, na neposrednje davke, α po davčni občini Loke 15 % za občinske potrebščine in 4 % za vožnje verskega učitelja iz Zagorja v šolo v Toplicah; *b* po davčni občini Semnik 15 % za občinske potrebščine in $4\frac{1}{2}$ % za vožnje verskega učitelja iz Čemšenika v šolo v Št. Juriji; *c* po davčni občini Režiše od hišnih št. 5 do 10 vasi Zabreznik, potem po vaseh Perhovec in Izlake 15 % za občinske potrebščine in $4\frac{1}{2}$ % za vožnje verskega učitelja iz Čemšenika v šolo v Št. Juriji.

Dolenja Idrija, 25 % na neposrednje davke in 20 % na užitnino za občinske šolske in cerkvene potrebščine.

Planina, na neposrednje davke, α po davčnih občinah Gorenja in Dolenja Planina, Garčarevec in Laze 13 % za občinske in 10 % za šolske in farne potrebščine; *b* po vaseh Unec, Ivanjeselo 13 % za občinske in 13 % za šolske in farne potrebščine; *c* v vasi Rakek 13 % za občinske potrebščine in 37 % za šolsko hišo, za farne in šolske potrebščine.

Rovte, na neposrednje davke, α po vsej občini 10 % za občinske potrebščine in 30 % za zgradbo ceste Dolenji Logatec, Rovte; *b* 5 % za stvarne šolske potrebščine po vseh v Rovte in Hotederšico všolanih delih občine; *c* 10 % za stvarne šolske potrebščine v onem delu vasi Zibrše, ki je všolan v Gorenji Logatec.

Hotedršica, na neposrednje davke, 10 % za občinske, 7 % za stvarne šolske potrebščine in 23 % za zgradbo šole.

Koroška Bela, 32 % na neposrednje davke za občinske in šolske potrebščine in za novo pokopališče z mrtvašnico.

Kranjska gora, 30 % na neposrednje davke za občinske in šolske potrebščine.